

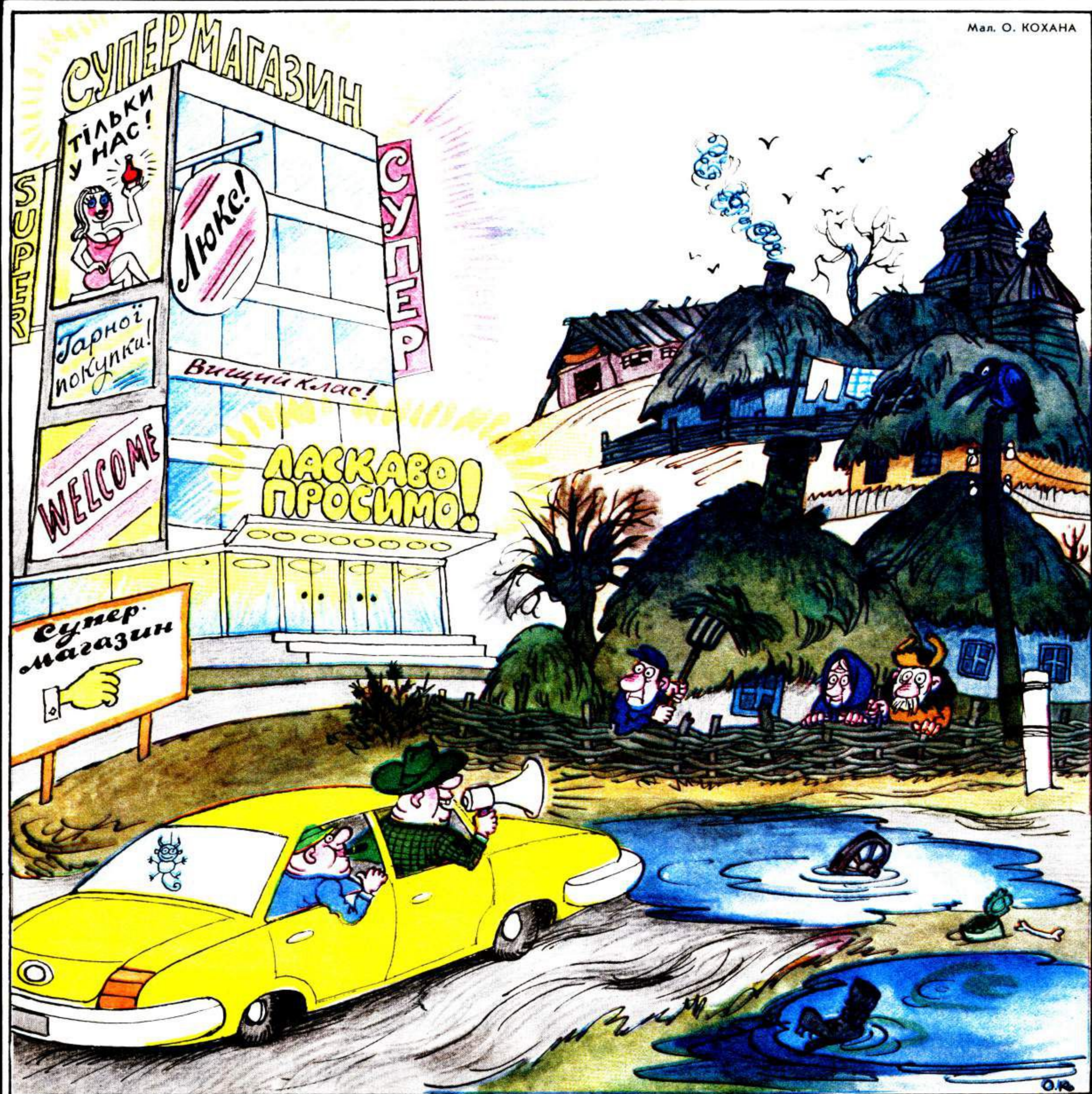
Перець

1991

ISSN
0132-4462

БЕРЕЗЕНЬ

№5

Мал. О. КОХАНА

— Товариші колгоспники! Усі, хто має долари, франки, фунти та йєни,— ласкаво просимо до нашого нового валютного магазину...

І ЩЕЗЛИ ПОСМІШКИ...

Микола Семенович не пізнавав рідного міста. У кафе аеропорту йому запропонували каву з коньяком та канапки з ікрою. Таксист, підхопивши його речі, сам поставив їх у багажник і заповідливо розчинив дверцята.

— Ви яку музику полюбляєте? — поцікавився він перед тим, як устроїти касету в магнітофон. Ті, що його зустрічали, була сама люб'язність. Усі казали, як за ним скупили, як їм його весь цей час не вистачало.

Відмовившись зупинитись у родичів, він попросив відвезти його до готелю. Замість традиційної таблички «місце немає» його зустріла посмішка адміністратора:

— На якому поверсі бажаєте? З вікнами у двір чи на вулицю?

Микола Семенович навіть ущипнув себе, аби перекоонатися, що те все не сон.

Його водили і возили містом. Поліці магазинів, у яких довелося того дня побувати, вгиналися від товарів, вражаючи асортиментом і якістю. А вибір продуктів! Усе, що тільки можна уявити, аж до екзотичних наїдків. І пром-, і культ-, і госптовари у вітчизняному та імпортованому виконанні!

А в ресторані, куди він повів своїх друзів, було таке розмаїття напоїв, що всіх назв і не запам'ятаєш. А ще були пристойна сервіровка і досить культурне обслуговування.

Один з приятелів після чергової порції джину з тоніком почав його умовляти залишитися в рідному місті назавжди.

— Квартиру матимете в центрі міста. Хоч зараз десятки варіантів можна запропонувати. Скажіть лише, яку ви хочете: дво-, трикімнатну, чотирикімнатну? За кілька днів одержите ордер. Обклеїмо фінськими шпалерами, обставимо шведськими меблями, обладнаємо японською сантехнікою. Наш кооператив «Затишок» усі формальності бере на себе.

А ще приятель запропонував за день купити машину, за два — придбати гараж.

— Отже, залишайтеся — не пожалкуєте, — переконував він.

— А може, і справді? — думав Микола Семенович, прямуючи наступного ранку на зупинку таксі. Таксист-приватник, загальмувавши, вистромив голову з машини і спитав:

— Скільки кинеш?

— Скільки треба, — розгубився Микола Семенович. — Ну, карбованців п'ять.

— Карбованців? А чому не баксів?

— На жаль, долари закінчились, — вибачливо пояснив Микола Семенович.

— На жаль, і в мене закінчився бензин, — сказав таксист і щез.

А далі закінчився сервіс і щезли посмішки, поступившись місцем хамству і порожнім прилавкам, усьому тому, що пропонується у нас власникам неконвертованого карбованця. І дуже радів Микола Семенович, що завбачливо придбав зворотній квиток до Канади.

Дуже хотілося б написати, що все вищесказане — вигадка, плід розбурханої уяви похмурого автора. Та читач у це не повірить. Бо чудово знає: усе, що відбувалось з Миколою Семеновичем, — сумна реальність, типові картини з нашої дійсності. Воно і справді так. Факти, наведені вище, узяті нами з листа до редакції нашого колишнього співвітчизника, нині жителя Канади. А примусило його взятися за перо те, що не зміг він за карбованці придбати у нас ліки, причому ліки місцевого виробництва. Вони пропонувалися лише за долари, фунти, марки...

Що тут можна сказати? Можливо, ще раз згадати відому істину: якщо ми самі себе не поважаємо, то годі чекати поваги й від інших.

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ УСІМ ЖІНКАМ

От і настав чудовий, весняний, радісний, плеканий, сподіваний, тривожний, клопітний, неповторний день. Лише один день... А скільки посмішок, компліментів, квітів, знаків уваги, лицарських вчинків!

І так хочеться, щоб це свято не закінчувалося, щоб воно тривало і завтра, і післязавтра, й наступного тижня, і так аж до наступного... Восьмого березня.

Та, дороге жіноцтво, це, на жаль, неможливо. І не тому, що в чоловіків пороку на компліменти б не вистачило. Є ще порошок у порохівниці! Але, любі, кохані, шановні, уявіть на мить, що почнеться, коли щодня буде ваше свято?

По-перше, бузок, верби, лози, проліски та інших зелених друзів очманілі чоловіки геть виламають, і побачити їх можна буде хіба що на етикетках вітчизняних парфумів. Та й ці штучно-сумнівні «Бузки» та «Конвалії» довго не затримаються. А вже дарувати щось треба! І з вигуками: «Передусім любих жінок!» — чоловіки підуть на штурм прилавків, й від парфумів не залишиться ні слуху, ні духу.

Тоді доведеться доручати «оборонці» розгортати випуск не лише м'ясорубок та пральних машин, а й парфумів. Скажімо, духи «Черемха-4» чи спецдезодорант «Шинель № 5».

Але від запаху «оборонних» парфумів у жінок можуть широко розкритися очі. І тоді вони іншими

очима подивляться на вироби легкої вітчизняної промисловості. І відкинуть їх геть, починаючи від дублянок, у яких навіть за сучасних морозів можна дати дуба, і закінчуючи нижнім трикотажем. І таким чином залишаться, в чому мати народила.

Але ж у такому вигляді чоловіки не дозволять їм піти на роботу, в кіно чи бодай у булочну! Тож доведеться одягати їх у комерційному магазині за «ринковими» цінами чи підтягувати до рівня ринкової нашої легкої промисловості.

Але і те, й інше вимагатиме від чоловіків напруженої, виснажливої праці. Доведеться вколювати удень і вночі... Отже, в чоловіків не залишиться ні часу, ні сил, ні пороку на компліменти, знаки уваги та лицарські вчинки!

Тож, сподіваємося, ви повірили, що, якби не економіка, хай їй грець, ми показали б себе чоловіками екстракласу. Тоді б ми, чоловіки, щодня тішили й упокорювали ваші серця!

А так тільки сьогодні — у день 8 Березня. Тільки один день, наші любі, кохані, шановні!..

Від імені чоловіків

Лаврін ЗАТУЛИВУХО.

ВЕСНЯНІ ПРИКМЕТИ

● Якщо жінка знає собі ціну, — вона побувала на ринку.

● Якщо на базарі квіти дешевші за гриби, — весна у повному розквіті.

● Якщо вам настирливо твердять, що закохалися у вас з першого погляду, отже — ви не перша.

● Якщо покупці зеленіють від ціни на зелень, — отже, на неї встановлено договірну ціну.

Подав Остап НЕПІДКУПНИЙ-ЛАПА.

— Мужчина, а де ви панчохи дістали?!

— Ну що ж, мужички, от і дочекалися! Тепер, будь ласка, фермерствуйте на здоров'ячко.

ЗАКОХАНИЙ ЗАЄЦЬ

БАЙКА

Хоче байку хто нову —
Хай уважно слуха!
...Заєць в Бабу Снігову
Закохавсь по вуха.
Куцохвостий косяка
Кинув їй на личко —
Полонила біляка
Баба Сніговичка.
Вмить гітару він дістав,
Облизався радо,
Бринькнув. На коліно став,
Врізав серенаду:
«О Снігуронько моя,
Королево Сніжна!
Вас кохаю дуже я —
Віддано і ніжно!
В сни приходите мені
Ви і часто й густо.
Мила ви, як навесні
Молода капуста!...»
Про мітлу хвалу він плів
І про капелюшка...
І розтала від тих слів
Снігова товстушка.
Моркву Заєць ухопив,
З апетитом схрумав:
Він одну її любив
І про неї думав...

Щоб не скоювалось бід,
Милі Сніговички,
Зарубать на носі слід
Вам зайчаці звички!

Володимир ЧУБЕНКО.
м. Запоріжжя.

КОМЕДІЯ ДЛЯ КІНОМЕХАНІКА

СУМСЬКА область. (Кор. ТАП). За тридцять чотири роки багато всіляких фільмів прокрутив своїм землякам із села Мала Павлівка Охтирського району І. І. Смоляр. Були серед них стрічки й про долю західних безробітних...

Як же здивувався ветеран-кіномеханік, коли цю долю спізнав на собі! Після того, як старий клуб успішно завалився, Іван Іванович сумно констатував: «Ось таке кіно!»

І залишився безробітним. І вже восьмий рік дивиться одну і ту ж саму комедію — як будівельники споруджують у селі нове «вогнище культури».

ХАЙ ЖИВЕ МАЙСТЕРНІСТЬ!

КИЇВСЬКА область. (Кор. ТАП). В Іванківському райпобуткомбінаті, де директорує В. М. Мухин, проведено конкурс під девізом: «Не варта шкура вичинки». Переможцем став цех пошиття і лагодження одягу. Тілогрійку клієнта І. Н. Салівона, яка коштує 18 крб. 40 коп., там перешили і підправили аж за 16 крб. 80 коп. Але і це ще вважається побожому! Оскільки вартість гудзиків сюди не ввійшла.

ДЕ ТИ, РАДІСТЬ СЕКСУ?

З великою радістю зустріли окремі жителі Дніпропетровська рекламне повідомлення у місцевій пресі про те, що, переказавши чималеньку суму грошей на рахунок 608601 індустріального відділення Промбудбанку МФО 305415 «Сім'я», можна одержати книгу «Радість сексу». Дніпропетровці Кузьменко, Предун та Лещенко ще у вересні оперативно зробили грошові перекази на цей рахунок. А в результаті — ні «Радості сексу», ні грошей.

ГЕТЬ СОРОМ!

ХЕРСОН. (Кор. ТАП). Під гаслом «Геть сором!» працюють продавці комісійного магазину роздрібного об'єднання «Промтовари», що на проспекті Текстильників, 10. У примірочних кабінах вони зняли штори. «Це для того, щоб покупці під час примірки не зрізали із закордонних речей яскраві етикетки, — пояснили кореспондентові ТАП причину такої новації. — Одна тільки незручність: тепер біля кабін постійно скупчується натовп роззяв. Мабуть, треба стягувати з них гроші за перегляд примірки штанів, костюмів, спідниць... Нічого дивитися надурняк!»

Не виключено, що й другу новацію буде втілено у життя.

Народні УСМІШКИ

НЕ ПОСПІШАЙ

Помирає чоловік, а жінка, що все життя з ним сварилася, примовляє:

— Ой, чоловіче, ти помираєш, а мене лишаєш, мабуть, і я скоро піду за тобою.

А чоловік каже слабким голосом:

— Ой, жінко, не поспішай, дай мені трохи перепочити.

Повідомив В. ШВЕДЧЕНКО.

м. Миргород
Полтавської області.

ТЕПЕР ЗАЖИВУТЬ!

— Миколо Івановичу, як ви ставитеся до купонів? — запитує свого вченого сусіда Іван.

— Позитивно. Раніше багатьом не вистачало грошей на прожиття, а тепер тридцять процентів грошей ще й залишається.

НОВЕ МИСЛЕННЯ

— Чому при такому високому врожаї у магазинах порожні полиці?

— А тому, що ми йдемо до ринку, до приватної власності і кожна сім'я скуповує товари, щоб мати хоч маленький, але свій власний магазинчик.

Повідомив В. СЕНЬЧУК.

м. Івано-Франківськ.

ПЕРЕБОРЩИВ

— Чого це ти, Сашко, такий сумний?

— Я написав батькові, щоб він надіслав мені гроші на пальто.

— І що ж?

— А він надіслав мені пальто та ще й шапку.

ВЕЛИКИЙ ГРІХ

— Батькушко, чи можна робити людям зло?

— Ні, сину мій, це великий гріх.

— Тоді навіщо ви мене повінчали з Галею?

Повідомив Є. СЕРГІЙЧУК.

м. Овруч
Житомирської області.

ФЕМІНІЗМИ

До чого ж чоловіки базарні: один раз зібрався йти до ринку, а стільки галасу! Та ми, жінки, все життя на ринок ходимо і не скиглимо!

О сучасна молодь! За синіх купонів зустрілися, за рожевих — одружилися, за жовтих — подали на розлучення.

Кохання без загсу, як зарплата без купонів.

Жінки ніколи не були проти ринку. Аби тільки зарплата чоловіка дозволяла.

Найдревніша професія — домогосподарка.

Ніщо так не відвертає жіноцтво від матеріалізму, як брак матерії на прилавках.

Юлія МИРОСЛАВСЬКА.

Голова Тальнівської районної ради агропромислових об'єднань М. І. Федорець скликав у себе в кабінеті нараду керівників господарств.

— Товариші! — лунко мовив Микола Іванович. — Народна мудрість вчить: готуй сани влітку, а воза — взимку... Отож, не за горами вже й посівна. А з нею й наші хліборобські клопоти...

Соромно, товариші, — продовжив на патетичній ноті оратор, — якщо і цього року ми не виростимо рекордних врожаїв! Бо землероби Тальнівщини ніколи не заспокоювались на досягнутому. Та й потім, жити на таких масних чорноземах і ходити водночас надголодь, щоб у животах вурчало, — ганьба подвійна!

Так ми, — посуворішав Микола Іванович, — можемо допрацюватися до того, що якась бананова республіка надсилатиме нам по лінії гуманітарної допомоги кокосові горіхи та фісташки. А це — сором потрійний. Тому, товариші, прошу там коло дверей не хіхкати, а відповідально поставитись до моїх слів. Країна вимагає сьогодні від нас хліба, м'яса, молока та цукру...

Своєю промовою Микола Іванович залишився явно задоволений. Завдання підлеглим поставлено чітко й конкретно. За всіма, так би мовити, управлінськими методиками — коли в людей створюється відповідна психологічна напруга на кінцевий результат.

Тепер, власне, залишалася дрібничка. Гайнути по господарствах і на власні очі упевнитись, як на місцях втілюють у життя керівну вказівку.

...Наступного дня УАЗ голови РАПО засніженими полями уже трюхикав до колгоспу «Україна». Та коли за склом замиготіли лани цього господарства, Микола Іванович розгублено вигукнув: «Що за маячня?! — І протер очі. — Тільки

ж учора націлював на посівну, а тут... Кукурудза вже китайським муром стоїть... І качани — як гірі... Ну й Нешенко! Ну й Василь Андрійович!.. Ну й голова!..»

А тим часом, наперейми машині голови РАПО, перестрибуючи через кучугури снігу, буревієм нісся від кукурудзозбирального ком-

— Та ні!.. — виправдовувався голова. — І технологія стара, і сорт той же самий — гібридний. То ми теє, Миколо Івановичу, ще минулорічний врожай збираємо...

— Як? — мало не випав з машини районний аграрій. — Як збираємо? У країні ж напруга із продовольством...

байна вже і сам голова колгоспу В. А. Нешенко.

— Драстуйте, Миколо Івановичу! — відсапуючись, відчинив дверцята автомобіля Василь Андрійович. — Ось збирання зернових завершуємо... На тридцяти двох гектарах...

— Яке збирання?! — ошелешено дивився на підлеглого керівник РАПО. — Ви тут що, якийсь новий сорт кукурудзи вивели?! Чи, може, за новою технологією її посіяли?! Що вона за ніч вимахала...

...Я, звичайно, не беру на себе сміливість стверджувати, що у Тальнівському районі все саме так і було. Може, так, а може, й не так... Зате достеменно знаю, що у переддень нового року в колгоспах «Правда», імені Шевченка та «Перемога» ще тривала гаряча битва за збереження двох тисяч тонн цукрового буряку, який домерзав у полі...

І хто там спанікував, що в нас у країні туго з продовольством?! То тільки на прилавках. Бо на полях Черкащини — райський достаток.

Тут не тільки наш брат городянин, що очманів у пошуках харчів, губами плямкне, а й вчений-селекціонер...

Бо стоїть кукурудзонька!.. Під снігом. 116 гектарів у Катеринопільському районі, 110 — у Лисянському, 72 — у Монастирищенському, 33 — в Уманському, 15 — у Каневському...

Та й з цукровим буряком у цьому смислі не пасуть колгоспні аграрії-практики задніх. Тільки в одному Звенигородському районі залишилось на полях 750 тонн солодкого кореня. А загалом по області — його до півтори тисячі тонн.

— Як же вам вдалося вивести такі морозостійкі сорти кукурудзи та буряку? — поцікавився я в голови обласної ради агропромислових об'єднань В. М. Єфимчука.

Слід сказати, Володимир Михайлович по слово до кишені не поліз.

— Ну, по-перше, незбирання врожаю в господарствах області пояснюється тим, що ряд колгоспів захопився самостійністю. По-друге, керівники на місцях не зуміли створити відповідну психологічну напругу... Не зуміли, словом, організувати людей. А по-третє, склалася складна обстановка з матеріально-технічним забезпеченням колгоспів, не вистачало, знаєте, пального та мастила...

Звичайно, не погодитись із Володимиром Михайловичем було важко. От тільки, як пояснити те, що коли в справу втрутились органи народного контролю та прокуратури, все одразу чомусь знайшлося.

Авжеж, чого навчилися ми за всі попередні роки та десятиліття, — так це знаходити вагомі та об'єктивні причини. Всьому знаходимо обгрунтування.

Але як обгрунтувати те, що, попри всі оці пояснення, нам все ж таки їсти хочеться...

Ю. ІЩЕНКО.

Черкаська область.

— Як це для чого жити?! А виплачувати за кооперативну квартиру, за меблі, за телевізор, за дачу!..

ДЕМОКРАТИЧНІ ЗАМАЛЬОВКИ

ДОРУЧЕННЯ

Іду вулицею. Назустріч чеше якийсь чоловік. Очі палають. Волосся дибом. Кошавий, мов тріска. Побачив мене, спинився. Шепоче:

— Я звідтіля. Ну, ви самі здогадуєтесь. Маю необмежені повноваження. Доручаю вам здійснити терористичний акт.

Питаю:

— Де? Коли? Кого?

Він знову шепоче:

— На Хрещатику. О шостій вечора. Прізвище на букву...

Тут почувся шум. Біжать ще двоє. В білих халатах. Мій співрозмовник здригнувся, підняв комір піжами — і до прохідного двору.

Я стою. Думаю. Перебивають:

— Скажіть, ви не бачили громадянина в піжамі? Погляд дикий. Волосся густе. Тонкий, як голка.

Здогадуюсь:

— Контррозвідка! Під медбратів працюють! Ова! Ні вдень, ні вночі не сплять!

У протилежний бік показую. Голова крутиться, мов земна куля. На годинник дивлюся. Скоро шоста. І враз вирішив. «На Хрещатик!»

Там народу — тьма-тьмуша. Пробиваюсь у коло. Добродій у шкірянці Івана Грозного лає. Вареників не ласував. Сала не вживав. Од часнику задихався. Ганьба російському царю! У відставку!

Я кладу лекторові руку на плече:

— Вибачте, що перебиваю. Я звідтіля. Ну, ви самі здогадуєтесь. Маю необмежені повноваження. Мені доручено здійснити терористичний акт. Ваше прізвище на яку букву починається?

Він одразу мову втратив. Ніби мокрим рядном накрило. Розштовхав натовп, кинувся навтьоки. Інші — за ним. Біля міськради ніхто не лишився. Стало тихо, мов у застійні часи.

— Довести можете?

Продовжував без паузи:

— З жінкою, що веде облік, розрахувався. Їй щомісяця червінець даю. Зараз у чергу на 2011 рік записують. А вона мене сто двадцятим поставила. Хлопцю з автозаправки два одноразових шприца приніс. Він мені понад норму каністру налив. У «Електротоварах» лічильник купив. І чек маю. А в трикотажному по п'ять пар шкарпеток в одні руки давали. Ну, багатьом і не вистачило. Я там, знаєте, погарячував. Продавців у підсобку загнав. Директор наряд викликав. Мене взяти хотіли. Та черга не дала. Відбили.

Мене зупинили.

— Далі не розповідайте. У вас повне алібі. Вибачте, товаришу. Ви вільні.

Я сказав:

— Тепер вам не тридцять сьомий. Клімат не той. У хороші часи живемо!

м. Київ.

Євген КОСТЮК.

Дуже Перче!

Чи змієш ти тримати тасмичі? Бо те, що я зараз тобі розповім, — золота жила для підприємливих людей.

Недавно відвідав я своїх земляків у селі Іванівці Ставищенського району Київської області. І побачив там таке... Тільки — тихо!..

Виявляється, замість джерельної води колгоспники черпають зі своїх криниць чистісіньку солярку... Питаєш, звідки вона там узлялася? А дідько її знає. В усякому разі, нафтородовищ та нафтопереробних заводів побіля Іванівки ніколи не було.

Тому, Перче, поки відповідні служби встановлюватимуть, яким чином та солярка потрапила до криниць, ти, будь ласка, помовчи. Щоб ніякий бізнесмен не наклав свою лапу на ті «нафтові криниці» і не почав спродувати солярку, як це нині прийнято, за комерційними цінами...

А. ДРОГОВИЗ.

м. Київ.

Ми всіляко підтримуємо тих народних депутатів, які виступають за фермерські форми господарювання...

Та от тільки думаємо: чи зможуть, принаймні, якісь селяни-відчайдухи фермерствувати в нас у Кушелівці? Оскільки фермер — виробник цивілізований. А у нас в селі особливих умов для цього немає. Бо і магазин один-єдиний частенько не працює, і через аварійну електромережу тижнями без світла сидимо, та й автобус по розбитій дорозі не часто в село забігає...

То чи довго втримаються фермери? Бо тільки ми, колгоспники, такі живучі та звиклі до всіляких труднощів.

КОЛГОСПНИКИ.

Хмільницький район
Вінницької області.

Думаю я зараз над одним питанням. Чи правильно стала я у чергу на придбання холодильника при Потоцькій сільській Раді. Стою я вже в ній два роки. Однак нікуди, немов укопана, так і не зрушилася. Ні вперед, ні назад. Зате повсякчас спостерігаю іншу картину — як по селу досить інтенсивно «рухаються» холодильники. То один односелець собі додому завезе, то інший.

А моя черга як була у списку третьою, так і залишилась, хоча вже і ті, хто був позад мене, ошасливились новою.

Чи, може, той список черговиків справді хто непарком перевернув догори ногами?

В. ТЕМЧЕНКО,
багатодітна мати.

Кременчуцький район
Полтавської області.

Довгенько сушили ми голови — чого це раптом наш будинок № 24/27 по вулиці Героїв Сталінграда споруджувався як експериментальний?

А тепер точно знаємо. Бо над нами проводиться довготривалий експеримент на витривалість.

Рік тому керівники Кіровоградського міськвиконкому обіцяли телефонізувати наші оселі. І під час передвиборної кампанії до Рад робили це настільки переконливо, що ми ні на хвилину не сумнівалися в їхній щирості. Та з часом вплив один неприємний нюансик. Як, принаймні, голова міськвиконкому В. О. Ткаченко може телефонізувати наші квартири, коли той же самий шановний В. О. Ткаченко, приймаючи у складі державної комісії наш будинок в експлуатацію, добре знав, що ніяким телефонним кабелем у ньому й не пахне? А на сьогодні той кабель взагалі архідефіцит.

Отож, виходить, експеримент над нами триває.

ТЕРПЛЯЧІ МІШКАНЦІ.

м. Кіровоград.

АЛІБІ

На вулиці до мене підійшли двоє. Одягнуті в цивільне, але виправка військова.

Один сказав:

— Громадянин, ви затримані. Підете з нами.

Я знепритомнів. Та мене акуратно доставили до місця призначення. Там усе з'ясувалося. Сказали:

— Ви підозрюєтесь у квартирній крадіжці. У чоловіка на прізвище Вовкодав ви поцупили коштовності на п'ятдесят тисяч карбованців.

Я зрадів.

— Оце так пощастило комусь! Враз розбагатів! Та мені такий куш і не снився! За сорок років один раз у житті п'ять тисяч тримав. Черга на «Запорожець» підійшла... А коли, скажіть, цього Вовкодава нагріли?

— Учора. З восьмої до дванадцятої.

Я витяг записник. Погортав. Знайшов потрібний аркуш. Став читати:

— З сьомої до восьмої відмічався у списках на меблі. З восьмої до десятої нудьгував у черзі за бензином. З десятої до одинадцятої записувався на холодильник. З одинадцятої до дванадцятої стояв за шкарпетками.

Мене перебили:

— Тітка Мотря на своєму подвір'ї оголосила вільну економічну зону...

Скажу чесно: коли я виходила п'ятнадцять років тому заміж, то мені й на думку не спадало, що цим самим роблю перший крок до державної нагороди. Більше того, коли у нашій сім'ї вже піростало троє синів і стільки ж дочок, я теж ні на що не претендувала. Це вже добрі люди, наспостерігавшись, скільки часу я згаяла у різних чергах, нарадили: тобі, мовляв, Тетяно, має бути «Медаль материнства», а офіційно визнані багатодітні матері, якою не є, та все ж турботою оточені.

Отож і вирішила я утвердитися у своєму статусі офіційно. Звернулася до секретаря нашої міськради В. Я. Воронова. Він уважно мене вислухав і попросив принести акт обстеження матеріально-житлових умов і характе-

ристики на дітей зі школи. Усе це я зробила, і зібрані документи разом з відповідним рішенням міськради по-мандрували в Харків, де й благополучно пірнули у безвість.

Приблизно з півроку тому навідалася я в облвиконком, щоб з'ясувати їхню долю. Працівниця виконкому (прізвища не пам'ятаю, знаю, що її кабінет я знайшла у восьмому під'їзді на другому поверсі) при мені подзвонила у відділ соціального забезпечення, і їй

пояснили, що документи випадково приткнули не туди, куди треба, але вже їх знайшли, і в будь-який момент представлять для відправки у Київ. У свою чергу, працівниця облвиконкому запевнила, що я можу спокійно їхати додому, через місяць усе буде вирішено.

Зайве, очевидно, уточнювати, що обіцяної медалі я не дочекалася й досі. Як не потрібно, напевне, переконувати, що не заради медалі живемо ми

з чоловіком у мирі та злагоді. Але, на жаль, наша сувородійність така, що, не маючи хоч якихось пільг, не матимеш нічого, бо на все необхідне для великої сім'ї — багатотисячні черги. Ми, слава богу, не жебраки, могли б купити двокамерний холодильник, але без отого офіційного визнання багатодітності — не маємо права на пільги. Пральну машину також треба чекати кілька років. Отож із усього найдорожчого, що, за відомим державним гаслом, у нашій країні віддається дітям, я можу подарувати їм лише одне: материнську любов і ласку.

Тетяна ЧАЛІЙ.

м. Мерєфа
Харківського району
Харківської області.

3 нашого архіву

Іван НЕМИРОВИЧ

О СЬОГОДНІШНІ ЛАУРИ!

3 роздумів поета Грицька Зануди щодо сонетів і натхненниць

... І ось що я думаю, браття-поети,
Про наше життя і про літературу.
Візьмімо Петрарку*... Писав він сонети,
Оспівував горду, прекрасну Лауру.

Хоч вийшла Лаура за іншого заміж,
Завдавши поету цим горя-печалі,
Нещасний кохав її й далі без тями,
І їй же сонети присвячував далі.

Оспівував стан її, коси і сукню,
Вуста її, очі і зуби, мов перли:

Оспівував років із двадцять красуню,
Аж поки вона від чуми не померла.

Та й навіть уже після смерті Лаури
Сонети творив осяйні і печальні
(Й коли?! — у добу феодальну похмуру!)
І строфи лишив нам свої геніальні!

Не знаю, як хто, а я мислю про все те
Реально й практично: припустимо, братці,
Здалася б вона після перших сонетів
І стала-таки за дружину Петрарці.

Ну, місяць минув би. Ну, рік пролетів би.
А там — почуття охололи в Петрарки
Й, гляди, вже дружина — без святості й німби,
Й, гляди, почались у них чвари та сварки.

Лаура розпатлана, з вереском, виском
В поета жбурляє сервіз із кришталю;
А він в неї — глечик, а він в неї — миску,
І з дому, як з пекла, втікає подалі.

Втіка, кленучи свою долю нещирю,
І лірики більше писати не хоче;

Писатиме тільки ядучу сатиру
На злу і підступну породу жіночу...

У цім переконаний я особисто,
Бо й сам починав же отак, як Петрарка,
І може, великим би став сонетистом,
Якби не моя дурувата Одарка.

Зустрівши її, запалав-закохався.
Сонет присвятив їй, не твір — просто чудо!
Вона ж після того сонету й здалася,
Захоплено скрикнувши лиш: «О занудо!»

А далі було усе просто й банально:
Поволі не стало натхнення й любові,
Убили в мені все святе й геніальне
Діла повсякденні, діла побутові.

Тому й подаю до красунь я свій голос:
Якщо не байдужа вам література,
Як хоче, щоб геніїв більше було в нас,
То будьте і горді й стійкі, як Лаура!

* Франческо Петрарка (1304—1374) — славнозвісний італійський поет.

БАГАТОПАРТІЙНІСТЬ — НА МАРШІ

Нову партію підібрав собі старшина Гусарчук. Наталя Р. стане третьою дружиною бравого вояка.

МАЛЕНЬКІ ХИТРОЦІ

Кохання з першого погляду дозволяє зекономити час для інших видів кохання.

ЛИЦАР

Найгалантнішим чоловіком м. Калюжанська виявився В. Тришук. 8-го Березня він поступився місцем у автобусі одразу 15-ти жінкам.

ПСИХОЛОГІЧНИЙ ПРАКТИКУМ

Так і не почав свою роботу клуб «Для тих, кому за тридцять» у м. Тютінську: не знайшлося жінки, яка погодилася б з тим, що їй більше тридцяти.

МЕДИЦИНА

Блискучого успіху досяг логопед Р. Буга. Після двох сеансів навіювання під гіпнозом його дружина про норкову шубу навіть не заїкається.

Олег ГЕНЧУК.

БАБИНІ КЛОПОТИ

ГУМОРЕСКА

Баба Оксана виглянула у вікно й жажнулася: звалилося страшне стихійне лихо: на її городі — небувалий урожай!.. Ясно, треба його рятувати...

Баба вдарила на сполох: оперативно викликала діда, відбила телеграму внучці-студентці, трьом синам у столицю відправила авіалісти з повідомленням про вручення.

Усі негайно прибули. Баба поінформувала: — Просто, не знаю, за що й братися: страх, скільки он тієї городини всілякої цього року!.. А ріпа така, що хоч підйомний кран до неї подавай.

— Тож давайте за роботу одразу. З ріпки й почнемо: дід — за ріпку, баба — за діда, я — за бабу і так далі, — вихопилася внучка.

— Молоде — гаряче, — осудливо похитав головою дід. — Так воно тепер не робиться. Спочатку нам самим порадитися треба, послухати, що люди скажуть.

А тут якраз і люди надійшли — голова колгоспу, його заступник, усі п'ять бригадирів, агроном, головний бухгалтер із касиром, усі дев'ятнадцять обліковців, ну й, звичайно, секретар парторганізації, голова профкому з комсоргом.

Усі всілися за круглий стіл посеред бабиної світлиці.

— Нам належить, — сказав дід, — обговорити становище, яке склалося у зв'язку зі стихійним лихом. Які будуть пропозиції?

— Треба вводити надзвичайний стан, — рішуче заявив голова.

— Або президентське правління, — докинув секретар парторганізації.

— Може, президентське правління — то ще зарано, — розсудливо й помірковано зауважив бухгалтер. — Але надати нашому власному правлінню колгоспу надзвичайні повноваження — варто.

— Бачу, — підсумував дід, — що так ми не дійдемо консенсусу.

— А все тому, що питання попередньо не було обговорено в комісії, — вставив своє слово заступник голови колгоспу. — Треба створити комісію і обговорити.

— Правильно, — підтримав агроном, — без комісії не можна.

— Звісно, — подав голос профорг, — слід усе зважити, врахувати, накреслити відповідні заходи.

— Яка ж я наперсточниця?! Це у мене стакани такі.

— Безумовно, — підхопив головний бухгалтер, — треба накреслити, зважити і, зокрема, врахувати. Інакше чортзна-що може вийти.

Почали обирати комісію. Голова колгоспу, як ведеться, зачитав список. Стали його обговорювати. Обліковці виступили проти: їх тут більшість, а в списку — лише один представник. Висунули ультиматум: від них у комісії повинно бути не менше п'яти чоловік.

Але ж уся комісія лише із п'яти чоловік, пояснили їм. Однак вони вперлися на своєму. Дискусія зайшла в глухий кут.

Тоді заступник голови запропонував компромісний варіант: збільшити комісію до семи душ, але ввести в неї не п'ять, а чотири обліковці. Плюс голову колгоспу, профорга і секретаря партійної організації.

Ось тут запротестував комсорг: на плечі молоді, мовляв, покладається весь тягар надій на краще майбутнє, а його, представника тієї молоді, вмудрилися не включити в комісію.

— Ну, якщо вже на те пішло, — несміло докинула баба Оксана, — то у нас же із молоді є на разі ще й моя онучка.

— А ви, бабо, краще помовчали б у вашому віці, — обірвав її комсорг, забувши, що стар-

ших треба поважати, як указувалося на останньому пленумі райкому.

— А чого це мама повинні мовчати, коли в нас тепер повний плюралізм?! — образився старший син.

— Справді, чому? — приєднався до нього й середульший.

— Я теж цього не розумію! — обурився наймолодший.

Тут усі разом заговорили, заперечалися, заlementували так, що баба Оксана аж прокинулася...

Спочатку не могла второпати, що й до чого: жаль було, що дід, як видно, вдруге відбув на той світ, що на внучку та синів навіть надивитися не встигла. А коли оговталася, прийшла до тями, то зраділа: згадала, що вона, слава богу, вже пенсіонерка, у колгоспі не працює. Це ж у колгоспі, коли високий урожай, то біда. А на своєму городі, хоча в цих краях давно так гарно, як цього року, не родило, вона уже все зібрала. Ще, правда, гарбузи позносити залишилось. Отож швиденько поснідала — та й за роботу.

До вечора все було закінчено.

Овсій КРУКОВЕЦЬ.

Сімдесят з хвостиком років у нас посилено стирали грані між містом і селом, і достигали до того, що понароблювали нових. Маю на увазі узаконену відповідними урядовими постановами турботу про учасників Великої Вітчизняної війни. З одного боку, все ніби добре: і паливо нам, сільським ветеранам війни, належить продавати за пільговими цінами, і за газ та електроенергію ми платимо менше. Випущено лише одну деталь: учасникові війни — сільському жителю — окрім тепла, хочеться ще і їсти. Кортить скуштувати того ж таки масла чи шматка ковбаси, яких у магазинах села давним-давно немає у вільному продажу, не кажучи вже про цукерки і такі давно забуті продукти, як згущене молоко, кава чи твердий сир. Але ми нагадуємо Лисицю з відомої глібовської байки, око якої усе це бачить, а на зуб покласти нічого, бо перелічені вище делікатеси простим учасникам війни протипоказані: на них мають право лише ті з наших фронтowych товаришів, хто не просто воював і має бойові нагороди, а й втратив на війні руки, ноги, зір, або й усе це разом.

Аніскільки не ставлю під сумнів справедливості, так би мовити, підвищеної турботи про інвалідів війни, хоча, якщо відверто, є щось принизливе

в самій назві цієї турботи — спецпайок, у якому набір продуктів, що їх мусила б мати кожна радянська людина. Хочу сказати про інше. Учасники війни, які живуть у містах, також одержують продуктові набори, як і інваліди, а сільських фронтовиків ділять на перший і другий сорти. А хіба, з точки зору здорового глузду, між міськими і сільськими ветеранами війни може бути різниця? Хіба не в однакових вони окопах лежали, не під

однаковим обстрілом перебували, не разом в атаку йшли і, врешті-решт, не на одну землю падали пораненими?

Кажуть, таке існує тому, що ота турбота з різних фондів живиться: про городян дбає державна торгівля, а про сільських учасників війни — кооперація, в якій фонди бідніші. Але ж — даруйте за високі слова — Батьківщину і ті, й інші боронили одну, то чому ж вона нині вбиває клин між своїми захисниками?

Мені, щоправда, в цьому плані трохи було пощастило: з 1987 року одержував деякі продукти за пільговим списком. Врахували, що я не тільки учасник війни, а й інвалід, хоч і не війни. Але торік у вересні мені сказали: «Не положено». Та якби ж тільки мені! А то ж, можна сказати, відібрали шматок у кількох таких же калік, як і я, котрі уже ні корови не здатні доглянути, ні по господарству поратися. Невже бояться, що ми об'їмо державу?

Дмитро ЮРЧЕНКО.

с. Кривоносівка
Золотоніського району
Черкаської області.

НОВІ ГРАНІ

Малюнки Ю. КОСОБУКІНА

Ви бачили коли-небудь, як Черемошем пропливають столи? Один за одним, один за одним. Ні?

А може, бачили коли-небудь, як над смерековими Карпатами, погойдуючись у повітрі, пролітають шафи? Наче гуси-лебеді, що повертаються з ірію. Ні?

А тепер запитайте про це, приміром, у директора Верховинського лісокомбінату Володимира Михайловича Паневника або його колеги з Ділятинського лісокомбінату Романа Дмитровича Лининського. Вони подивляться так, наче ви з печі впали.

Бо хіба у Карпати їдуть, щоб задавати такі дивні запитання?

Коли ви ще тільки збираєтеся у сині гори, то вам уже уявляється: як вівчар жене отару плаєм, як натхненно за гаєм витюхує соловейко, як... Та що там казати?! А побачивши з вікна поїзда перші карпатські пагорби, ви набираєте повні груди повітря і мимоволі затягуєте:

Всюди буйно квітне черемшина, Мов до шлюбу вбралася калина. Вівчара в садочку, В тихому куточку, Жде дівчина, жде...

І чим далі ви їдете Карпатами, тим поетичнішою стає душа.

Закінчивши про черемшину, ви починаєте:

В'ється, наче змійка, неспокійна річка, Тулиться близьенько до підніжжя гір.

А на тому боці — там живе Марічка... Скільки пісень, скільки коло-

мийок, віршів, поем складено про цей мальовничий край! Бо хіба можна не любити всю красу оту чудову, яка у тебе на виду.

Але — стоп, стоп, стоп! Щось занадто ліричний фейлетон виходить.

За горою бубон грає...

Може, гадаєте, В. М. Паневник чи Р. Д. Лининський і пісень тих не люблять, і синіми Карпатами не милуються? Не вгадали...

— Ви подивіться, яка у нас краса! — зачаровано говорить, наприклад, Володимир Михайлович, коли на його комбінат приїздить хтось з рідного Мінліспрому УРСР.

— А гори, гори які у нас! — показує і Роман Дмитрович, коли до нього нагряне високий гість з того ж рідного міністерства.

І лише тоді, як на порозі з'являються представники природоохоронних організацій, ні

В. М. Паневник, ні Р. Д. Лининський нічого не говорять про чарівність Карпат. Тоді вони наче води в рот набирають.

А що тут говорити, коли надокучливі природоохоронці у своїй області зафіксували таких звальщ удвічі більше.

У пісні воно й справді гарно. А наяву?

Івано-Франківський обласний комітет охорони природи виявив у Прикарпатті майже десяток так званих несанкціонованих звальщ промислових відходів. Закарпатські природоохоронці у своїй області зафіксували таких звальщ удвічі більше.

Підприємства Берегова везуть на них токсичні відходи, Закарпатський дослідно-металургійний завод — тисячі тонн шлаків від виплавки чавуну, Рахівська картонна фабрика — картонні відходи, Надвірнянський нафтопереробний завод — тисячі тонн кислого гудрону, цементно-шиферний комбінат, що в Тисьменицькому районі, — тисячі тонн відходів виробництва шиферу, гіпсу... Тирса з Верховинського та Ділятинського лісокомбінатів може видатися на їхньому фоні — квіточками. Але таких комбінатів у Карпатах не два і не чотири...

Багато можна говорити, як впливає усе це на екологію чарівного куточка республіки, який подарувала нам природа. З цифрами в руках можна доводити, що губляться джерела з цілющою водою, що запаскуджуються і міліють гірські потоки, що «лисиють» коліс заліснені гори...

Але вже чути бубон за горою, вже чути пісню над полониною...

Так, багато чудових пісень складено про красу Карпат. Та може незабаром статися, що при такому господарюванні ота краса тільки у піснях і залишиться...

М. ПРУДНИК.

ПЕРЧАНСЬКИЙ ВІДЕОСАЛОН

ДОБРИДЕНЬ, ШАНОВНІ ГЛЯДАЧІ!

На ваших екранах — об'єкт дванадцятирічної уваги Жовтневого райвиконкому м. Дніпропетровська і самого міськвиконкому до долі шести сімей виборців. З 1978 року обидві шановні установи з глибоким смутком констатують, що будинок аварійний, непридатний для проживання, однак далі констатації справа не йде. Річ у тім, що даний об'єкт збудований у 1917 році і, очевидно, служить своєрідним символом. У кого ж рука підніметься на ровесника Жовтня! На цьому — до побачення!

КОРОТКО КАЖУЧИ

- Шило на швайку змінити можна. Спробуй-но у наш час змінити шило на мило!
- Нечувано пощастило: вийшов з води... чистим!
- У деяких тихих болотах уже й чорти не водяться.

Борис СЛЮСАР.

ГОЛОДНІЙ КУМІ...

ГУМОРЕСКА

До зарплати залишалося ще цілих три дні, а в кишені Петра Буцевола гуляли вітри. Вертав з роботи додому сумний-пресумний. Гнітючість ускладнювалася ще й тим, що мав надто чутливий нюх.

— О-о! — тремтіли його ніздрі біля воріт Омелька Бабича. — Марія котлети смажить. З часником. У-ум!

Біля обійстя Дмитра Пасічника знову ковтав слинку:

— А Оксана щойно виїняла з печі домашню ковбасу. Вчора добрячого кабанюру пустили під ніж. Ох, уже ці пахощі-присмаки! Навпіл крають моє серце. Та-ак! Мають люди живність на обійсті, та розкошують собі. А я ж таки ледащо! Ну, хіба б я не зміг вигодувати зо два підсвинки, якісь десяточок курей чи качок? Чи ж я дурніший од Омелька чи Дмитра? Чи ж я не вловлю моменту? Ех, порядні люди жувають шинку, а я сьогодні увечері ковтаю пісний суп. Бо ж такі ледащо!

Чим ближче залишалося до дому, тим сильніше нуртувала в Буцеволовій душі думка:

— Дочекаюся вихідного — поїду з Наталкою у Вербовець. Куплю там двоє поросятко і буду годувати. Заведу ще курей, гусей, індиків, кроликів. Якщо вже хазяйнувати, то по-справжньому!

Після ситної вечері Петро приліг на диван. Задоволено облизуючи масні губи, розважливо думав: «Не ніжился б я зараз, якби мав сяке-такє хазяйство. Це ж треба було б і свиням картоплі наїсти, і саж почистити, і біля курника підмести. Хлопці у суботу чатували б на щуку на Дністрі, а я гасав би вибалками з косою, аби пристарати кролям травички. Тимко з Івасем забивали б «козла» у неділю, а я натхненно лушав би кукурудзу, аби нагодувати ненажерливих курей. Та щоб я заради нещасного шматка сала звів нанівець свій вихідний... Ні, не бути цьому!»

Петро зручніше підмовив під голову подушку і за якусь мить захріп сном праведника.

Никанор ДУБИЦЬКИЙ.

— Думаю, що цю церкву можна повернути віруючим...

СПРОСТУВАЛА

Хлопець з дівчиною стрілись, І несміло він сказав: — Уві сні мені приснилось — Я тебе поцілував. Ти ж розгнівалася дуже, Ляпаса дала мені... Зашарілася, мов ружа: — Ну, так то ж було вві сні...

Володимир ДУГАР.

НЕ ЗДОЛАВ

Чинуші увірвалася кар'єра, І не гадав, на чому погорить: Не зміг здолати мовного бар'єра, Щоб зі своїм народом говорить.

ВІДОМЧІ ПОШУКИ

Для порятунку екології Нові шукають технології. Але кінчаються ті пошуки Лиш вправами у демагогії.

СТРУНИ СЕРЦЯ

Цей меломан з номенклатури Не визнає ніяк бандури. Згори для нього навіть лайка Звучить, неначе балалайка.

НА ПЕРЕБУДОВУ

— Ми — за нове! — кричать Рентгени. — Перебудовуємо гени.

Григорій ГАРЧЕНКО.

ЩЕ ОДНА РАДІСТЬ

Нашу країну недарма називають країною суцільних радостей. Дістав шматок ковбаси — радість. Відхопив пару штанив — радість ще більша. А вже купити меблі, вичекавши в черзі кілька років, — це вже, можна сказати, радість величезна.

Проте й величезну радість можна зробити ще величезнішою. Приміром, «виставивши» у черзі три роки, я одержала змогу купити у меблевому магазині С. Кукурган Роздільнянського району набір м'яких меблів. Щоправда, не повністю. Додому доставили лише

ліжко-диван, без двох крісел. До того ж, бракований.

«Хоч і затьмарена, та все ж таки радість», — подумала я. — Яке-не-яке, а ліжко-диван є, дорогу до магазину і адресу Одеської фабрики м'яких меблів я пам'ятаю, отож можна сподіватися, що і вже куплене мені полагождать або замінити, і набір докомплектують».

Однак продавець магазину С. Чорнобривенко заявила мені, буцімто вона продала те, що одержала, і обмінювати покупку відмовилася. А представник фабрики С. Роменберг не менш категорично засвідчив, що такого гатунку продукцію їх ВТК за ворота фабрики випустити не міг. От і вийшло, що по суті викинула я 325 карбованців на вітер. Хіба що фабрика і магазин знайдуть спільну мову, отоді моя радість буде безмежною.

А. РИБАК.

Одеська область.

Юрій ЯЧЕЙКІН

Хто наступний?

Поліцейний детектив Міккі Спіллейна

— Дай у зуби без зайвих балачок,— раджу я і сам ніколи не цураюся цієї вельми корисної поради.

Я — Майкл Хаммер!

І хоч я пішов з поліції, але тільки для того, аби мати вільні, не пов'язані законом руки. Коли я покинув службу, капітан Пат Чамберс зронив скупу чоловічу сльозу. У поліції Нью-Йорка знають про це і шанують мене за це.

Хлопці у формі знають: де Майкл, там і порядок. Закон мене не обтяжує. Справи я починаю і завершую без найменшої канцелярської тяганини.

— Дай у зуби — швидше дійдеш згоди! — ось моє гасло.

Гарне правило, перевірене неоднораз.

Ризику тут ніякого, бо в броньованих підвалах Форт-Нокса стане запасів, аби вставити золоті щелепи всім громадянам Сполучених Штатів, починаючи з беззубих немовлят. Відтак, спокійно бий в зуби за першої-ліпшої нагоди! Особливо, якщо маєш добрячу кулацюру. Це кажу вам я — Майкл Хаммер, колишній фараон, а нині приватний страж порядку.

Того вечора я мав купу грошей і палке бажання перевірити, чого вони варті. Найліпше місце для отаких фінансових дослідів — нічний бар. У дверях вхід мені заступив джинсовий молодик і нахабно каже:

— Дай цигарку, загорнуту в долар.

— А зуби у тебе є, щоб тримати цигарку? — лагідно поцікавився я.

Він вишкірив свої ікла. Я негайно тицьнув йому в зуби дулом кольта. Одряду утворилася чорна діра, з котрої заюшила кров.

— Ще раз дати прикурити? — чмчно запитав я.

Але у джинсового молодика вже забракло бажання вести вуличні дискусії. Він чимдуж чкурнув від мене вздовж стріту. Я, весело мугикаючи, увійшов до бару.

За столиками теревенили лише кілька пошарпаних п'яниць. Спершись ліктями на шинквас, нудьгувало фігуристе дівча. Її лискуче руде волосся вабило, як золото. Сидячи на високому стільці, вона низько нахилилася до мене. Мовчки, без зайвих слів, що мені найбільше сподобалося.

Я охоче зазирнув їй за пазуху. Скарби, що там ховалися, коштували щонайменше по п'ять доларів за штуку. Я сунув між звабливими гронами десятку, і вони грайливо гойдалися.

Хтось дуже нечемно поторсав мене за плече і зухвало мовив:

— Цю дівчину купують у мене.

Руда від переляку зіщулилася.

— Як тебе звати, дитинко? — привітно поцікавився я, ще не вступаючи в дискусію з опонентом, що стовбичив у мене за плечима.

— Лола, — ледь чутно прошепотіла вона.

Опонент скрутив мені вухо і прогарчав:

— Вимітайся геть, покидьку!

— А я — Майкл Хаммер, приватний детектив, — всміхнувся я рудій і розвернувся.

Гевал був на голову вищий за мене. До зубів можна і не дістатися. Але то не біда. Чимала відстань до його щелепи не завадила мені запитати, дуже м'яко запитати:

— Ти що, мрієш носити намисто з власних зубів?

— Приб'ю! — невгавав він.

Я коротко тицьнув вказівним пальцем йому вище пупка і він зігнувся. Я розігнув його ударом в зуби. Вони посипалися на підлогу, як гудзі.

— Я ж обіцяв тобі намисто! А тепер ходімо.

Я ще раз зігнув його і вхопив за намащене волосся. А потім виволік на вулицю до стовпчика з кнопкою для виклику поліції. Нечема натиснув кнопку власним носом. З моєю допомогою, звісно. Хлопці на патрульній машині примчали вмиль.

— Що трапилося, Майкле?

— Оцей тип брутально поведився в громадському приміщенні.

— Дякуємо тобі, Майкле! Ми знаємо цю свиню. Давно чекали нагоду порухувати йому ребра.

— Ну, то майте цього невігласа за повчальний і корисний для нього урок арифметики.

Я повернувся до бару.

— Зачекай мене на вулиці, — лагідно мовив я рудій. — А щоб ти не змерзла, нехай тебе зігріває ще оця десятка.

Друга купюра зникла там же, де й попередня. Очі Лоли вдячно заблищали, і вона слухняно пішла, погойдуючи стегнами.

Я глянув на п'яничок і бадьоро запитав:

— Хто наступний?

Вони вмиль шугонули за двері, не вступаючи зі мною в даремну дискусію.

— Ви порозганяли всіх моїх клієнтів! — з неприхованою люттю процідив крізь зуби бармен.

— Затули пельку, якщо не хочеш носити штучні щелепи, — приязно порадив йому я.

Він замовк, але кинув похлиплий погляд у темний куток. Я теж туди зиркнув. Там бовваніла фігура якогось впертюха. Я негайно посунув до нахаби:

— А ти чого досі тут?

Він зсунув капелюха з носа на потилицю, і я впізнав його. Та ж це капітан поліції Пат Чамберс власною персоною!

— Де Майкл Хаммер, там і порядок, — цілком слушно зазначив він.

Усі зуби у трудяги Пата вже давно були вставні. Проте кажуть, буцім він народився в сорочці. «Якщо в сорочці, — додаю я, — то неодмінно в поліцейській». Щоправда, добряга Пат не дуже полюбляв одягати форму. Ось і зараз він дудлив віскі у цивільному, через що й стілася маленька плутанина.

— Майкле, я бачу, тебе досі не полохають незнайомі СПІДниці, — пошартував, як завжди дотепно, капітан.

— Та ж вона у штанях! — із задоволенням підтримував жарт я.

Ми обидва перебували у доброму гуморі.

— Повертайся на службу, Майкле!

— Знову копирсатися у папірцях? Яка від них користь? А так — дав у зуби та й по тому...

Цієї миті вуличну тишу розітнув жіночий передсмертний зойк. Ми обидва одразу впізнали голос Лоли, хоч до того ніколи не чули її передсмертних зойків.

— Руду порішили, щоб поцупити твої долари, — враз визначив мотив злочину старий другачка Пат. — Ошукали тебе, Майкле. Ну й гади!

Я витягнув з-під пахви кольт і клацнув запобіжником.

— Двадцять доларів — двадцять трупів, — пообіцяв я. — По долару за труп! Мій револьвер швидкий.

Я рішуче подався на вихід.

— Ти хоч дзвони, аби ми вчасно прибирали з вулиць покійничків! — гукнув мені навздогін завбачливий і досвідчений Пат Чамберс, капітан поліції з вставними зубами.

— О'кей! — погодився я.

Мал. В. ШИРЯЄВА

— Нарешті я втілюю свою давню мрію — зіграти роль сучасниці.

СУМНІ ПІДРАХУНКИ

Щось ми у ражі будівничому
Все більші й більші втрати лічимо:
Колись було нам їсти нічого,
А нині стало вже і ні з чого...

КРИТИЧНИЙ ЧАС

Ми живемо в критичний час,
Сьогодні ясно це й малому:
Програми товщають у нас,
А люди тоншають при цьому.

НОМЕНКЛАТУРНИЙ ПЛЮРАЛІЗМ

У нас тепер у всьому — плюралізм,
Надійну люди в нім знайшли підпору:
Він дивиться на нас згори униз,
А ми на нього — знизу та угору.

ПОМІТНІ ВІХИ

Ознаки нашої епохи!
Немало тут помітних віх:
Не встигне дехто стат на ноги —
Як вже його збивають з ніг.

БУЛА Б КОМАНДА

Іще не встигнуть зверху пискнути,
А він уже зчиняє крик:
Переробляє людям мислення,
Хоч сам і думати відвик.

Віталій ГУНЬКО

СТЕРИЛІЗОВАНИЙ ОСАДОК

Тетяна прийшла на роботу смутна і заплакана. — Наша Таня дуже плаче, упустила в річку м'ячик, — тут же зреагував хтось із колег.

— Не упустила, і не м'ячик, — озвалася Тетяна, — а зовсім інше: купила молока, і тепер мій Вовка розлученням погрожує...

З цими словами вона дістала із сумки дволітрової місткості пакети, на яких було красиво накреслено: «2-й Київський молокозавод. Молоко стерилізоване».

— О, ніхто так не любить стерилізованого молока, як я! — вигукнув той же колега і миттю підставив гранчак. — Е-е, що це таке?! Що за отрута?!

З відкритого пакета у стакан виляпалося щось густе й жовто-коричнєве, схоже на суміш піску й клею БФ-2.

— От-от, і Вовка з тим же до мене присікався, — схлипнула Тетяна. — Сидів перед телевізором і, не відриваючись од екрана, роздер пакет і хлюпону в чашку... А потім як скочить, як забігає, як зарепетує! Мовляв, він давно відчував, що я його розлюбила і хочу звести... А я ж тільки-но з магазину, та й пакети ж були заклеєні...

З'юрившись навколо Тетяниного столу, всі з подивом розглядали дивовижну субстанцію, якою були заповнені пакети.

— Ні, що ми за народ такий немічний? — раптом вибухнув гнівом колега — любитель стерилізованого молока. — Ніде не можемо за себе постояти. Що б нам не підсунули — глєв'як замість хліба, крохмаль із папером у целофані замість ковбаси, плісняву у фользі замість сирків, — завжди ми лише очима лупаємо й без звуку приймаємо будь-які пояснення. Замість того, щоб цих халтурників, оцих бракоробів, які безсовісно порушують технологію, втриши з роботи гнати. Бо що-що, а пояснення, аби виправдатися, вони завжди знайдуть. Та такі, що ми й самі себе дурниками відчуємо...

Праведне обурення охопило всіх — тим паче, що йшлося у даному випадку ще й про збереження здорової радянської сім'ї. Молоколюб сів до телефону й зв'язався з заводом. Трубку взяв головний інженер В. О. Клименко. Вислухавши емоційний антибракоробський монолог, він сказав:

— Нічого страшного. Отруїться таким молоком неможливо. Це просто випав в осадок білок.

— Але ж це вже не молоко! — закричав колега. — Молоко не може таким бути!

На це головний інженер нічого не відповів, але за годину прислав до редакції (а все це, зізнаюся, відбувалося саме у редакції «Перця») майстра цеху з двома пакетами вже нормального молока, якими й були замінені страхотливі «білкові осадки».

Тетяна негайно відпросилася до обіду з роботи й помчала з молоком до Вови на службу, щоб предметно довести йому свою відданість, а колеги віддалися роздумам про те, чи вистачить у нас майстрів, щоб у кожному бракоробському випадку ганяти їх по республіці для заміни негодящого товару на якісний. Чи, може, усе ж таки ліпше було б вдаватися до інших методів? Бо, з одного боку, всі ми хочемо мати усе якісне, а з іншого — ніяк не хочемо працювати так, щоб ні Вова, ні Тетяна через наше свинство не сварилися.

В. ЧЕПІГА.

СЮЖЕТ ПРО ЖІНКУ...

...якої так побоювався чоловік, що під час пожежі виніс з хати усі речі, а дружини будити не наважився;

...яка вважала, що з любим рай і в курені, тому вийшла заміж за студента з Центрально-Африканської республіки;

...яка щодня тягла додому стільки продуктів, що сусіди думали, що в неї вдома слон, та виявилось, що вдома у неї лише чоловік, а слон був у неї тільки на роботі, у зоопарку;

...яка привчила чоловіка говорити їй саму правду і через це вислуховувала чимало неприємних речей;

...яка у прагненні до емансипації довела, що чоловік і жона, не одна сатана, а дві.

Кость ОЛЕГІВ.

Автошарж.

— Налий йому — бачиш, руку тягне!..

— Особисто я ніколи б не покохала козла...

— Не лякайтеся, шановні: ми до вас із пропозицією створити спільне підприємство.

ЛАСОЦІ ДЛЯ СЕСТРИЧКИ

Вийшла мама в магазин.
Залишився вдома син
Стерегти свою сестричку,
Щебетушку невеличку.

Каже мамі, лиш прийшла:
— Їла вишеньки мала!
— Де ж ти взяв?
— А я для Валі
Вирізав їх у журналі.

ДОВІВ ДО ПЛАЧУ

Хлоп'ята бавилися дружно,
Та вийшло щось не до ладу,
І вже Альошин плач потужно
Лунає в літньому саду.

Прибігла мама у тривозі:
— Чого, синочку, ти в сльозах?
— Саш.., Саш.., — промовити не в змозі.
— От він бешкетник — просто жах!

Провчу цього Сашка добряче!
Кажи, що він тобі зробив!
— Ніч-ч-чого! — син ще дужче плаче. —
Собі он пальчика прибав!

Валентина СТЕПАНЕНКО.

КОЛИСКОВА

Люлі-люленьки, люлі!
Сплять в сарайчику кролі.
Спить горобчик, спить шуліка,
Півник спить — не кукуріка.
Кукурікають ніколи —
Вимкнув кукурікало:
Щоб хитрюща лисонька
Не почула пісеньку,
Не прийшла до сідала,
Півнем не поснідала!

Володимир ЧУБЕНКО.

ДОЩ

Дощ хотів налякати мене,
Тож, немовби з відра, як лине!..
Я ж нітрохи його не злякався —
Під нову парасолку сховався
Та й сміюсь із дощу досхоchu,
Та й кричу на весь голос дощу:
— Перестань, бо ще ти налякаєшся!
А від себе куди заховаєшся?
Як тобі парасолі не дам —
Будеш мокнути сам!

Степан ПАВЛЕНКО.

ОТ ЩО СТАЛОСЯ З ВАСЬКОМ

Зупинив Василько тата
З самоскидом біля хати...
Був обідній саме час.
І Василько наш ураз
Опинився на сидінні
В справжній татковій машині...

— Васю! Васю! — кличуть діти, —
Дай кермо нам покрутити!

— Узялися ви відкіль?
Я не Вася, а Василь!
Не рівня я вам тепер,
Я не Вася,
я — шофер!

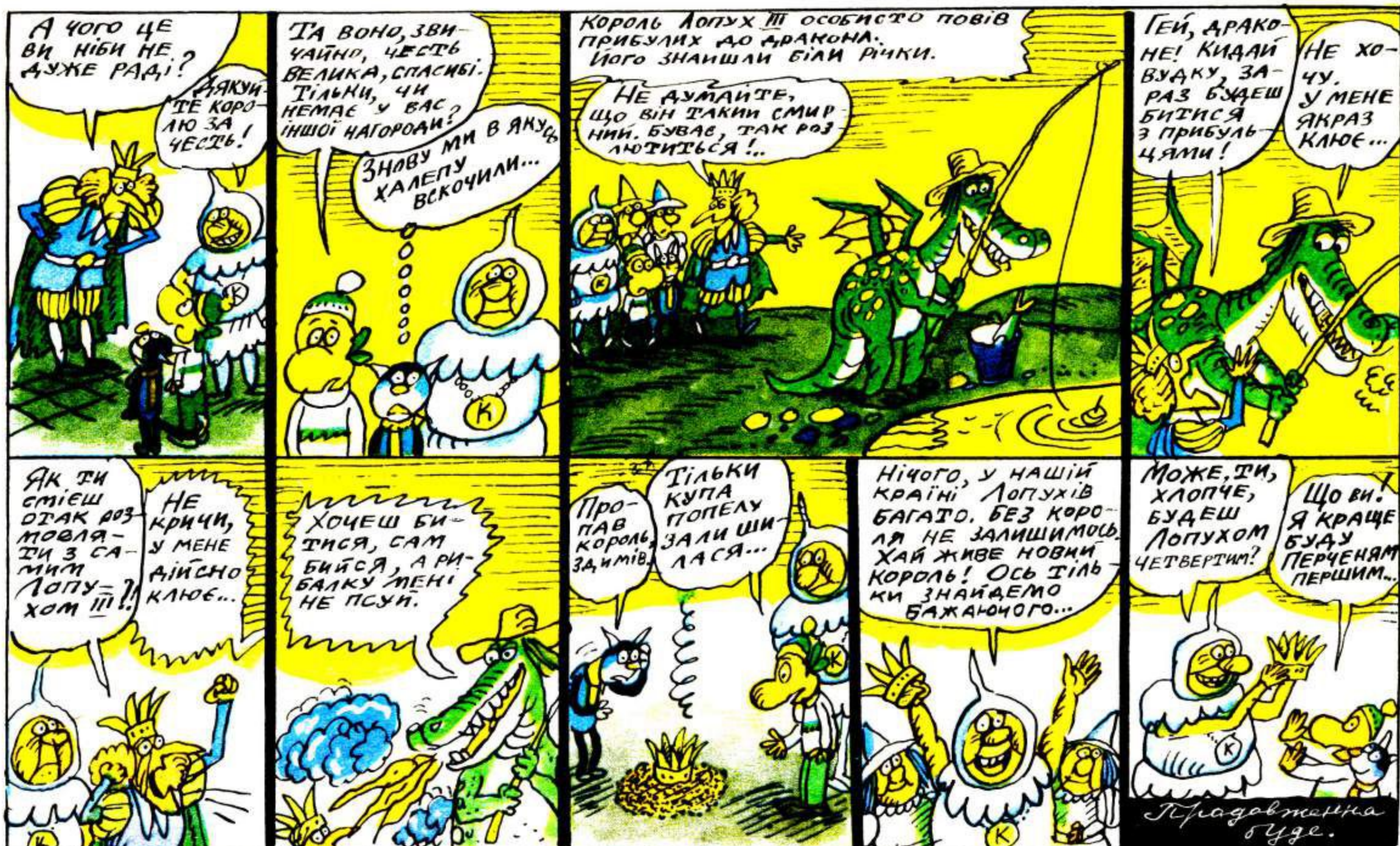
От що сталося з Васьком,
Як увівся за кермом.

Валентин КИРИЛЕНКО.

Анатолій Василенко

4

КРАЇНА НЕВИЛИЦЬ

СМІХ — НЕ СТАРІЄ!

Жінки у нас, як відомо, в правах із чоловіками зрівняні. І то навіть дуже. Ніде без жіноцтва не обходилося й не обходиться. Коли велася мода на безкінечні усілякі зібрання, то завжди одну-дві жінки можна було навіть у президії побачити, де вони нарівні з поважними чоловіками мужньо з дрімотою змагалися... Жінка — і на полі, і на фермі, і в установі, і на будові, і при верстаті, і при лопаті. А ще ж — і при хаті, при каstrулі. Одне слово, жінка скрізь справляється. Навіть там, де, здавалося б, тільки сильній статі — якраз і місце. Дійшло до того, що вже не гріх було б од дечого жінку й відлучити — хай би займалася тим, чим їй і займатися належить: дітей виховувала, про домашній затишок дбала, мавши при тому час і про себе подбати та до інших посильних для неї справ своїх рук, уміння й розуму на користь громаді докласти. Сподіваємося, що, коли до цього дійде, жінки не дуже впиралися будуть, не збунтуються.

Але є в жіноцтва одне, чим воно нізащо не поступиться. Це — право на силу своєї привабливості. Щоб ніхто в цьому не сумнівався, звертаємося, як той казав, до авторитетних джерел — наводимо вірш Івана ФРАНКА «Притча про красу».

Заодно подаємо й добірку старих — але не застарілих! — анекдотів, у яких теж без жінки не обійшлося.

ПРИТЧА ПРО КРАСУ

Арістотель-мудрець Олександра навчав
І такий у альбом йому вірш написав:

«Більш, ніж меч, і огонь, і стріла, і коса,
Небезпечне оружжя — жіноча краса.

Тільки мудрість, наука і старші літа
Подають проти неї міцного щита».

Арістотель-мудрець по садочку гуля,—
Бач, Аглая іде і очима стріля!

Та Аглая, котрої надземна краса
Звеселяє людей і самі небеса;

Та їдких її слів і шпаркого ума
Всі боялися, навіть цариця сама.

Арістотель дівчині гаразд придививсь,
Як повз нього ішла, низько їй поклонивсь.

І промовив: «Аглає, благаю, молю!
Над всю мудрість, над сонце тебе я люблю.

На часок-волосок вволи волю мою,—
Чого хоч зажадай, я для тебе зроблю!»

Усміхнулася Аглая. «Се ж почесть мені,
Що на мні зупинив свої очі ясні

Той мудрець, що пишаєсь ним Греція вся,
Що умом обняв землю, зглибив небеса.

Я твоя. Що захочеш, зо мною чини,
Лиш одну мою просьбу в тій хвилі сповни.

По саду тім, де в'ються доріжки круті,
Півгодини мене провози на хребті».

Усміхнувся мудрець. Дивні примхи в дівчат!
Та дарма! Обіцявсь, то вже годі бурчать.

І хламиду він зняв, і рачкує піском,
Його очі Аглая закрила платком
І сидить на хребті й поганяє прутком.

Так заїхали враз аж на площу садка,
Де під тінню дерев край малого ставка

Олександр сидів, його мати й весь двір,—
Срібний сміх там лунав, і пісні,
І бренькіт лір.

А Аглая кричить: «Ну, мій ослику, ну!
Ще минуточки дві! Ще минутку одну!»

Аж у круг двораків його дівка пуста
Завела і зісkochила живо з хребта,

І платок із очей поспішила знять...
Що там сміху було, то й пером не списать.

Арістотель-мудрець Олександра навчав
І такий у альбом йому вірш написав:

«Більш, ніж меч, і огонь, і стріла, і коса,
Небезпечне оружжя — жіноча краса.

Ані мудрість, наука, ні старші літа
Не дають проти неї міцного щита.

Се я сам досвідив. Лиш мертвець та сліпець
Може бути проти неї надійний борець».

КАПЕЛЮХ

Жінка купує капелюх. Перебирає уже дві години.
— Може, візьмеш цей,— радить її чоловік.
— Не хочу. Такого капелюха ніхто не носить.
— То візьми оцей, другий.
— Чи ти здурів! Таж у таких капелюхах півміста ходить.

РОЗМОВА

— Скільки має літ ваш чоловік?
— Сорок п'ять. Між нами рівно десять літ різниці.
— Так? А я й не думала, що ви маєте уже шістдесятку.

НА ТОРЗІ

Селянин торгує корову.
— А чи добра?
— Добра, тільки може при доїнні ногою вдарити.
— Та то нічо! Я корови не дою, лише моя стара.

ПОРЯДНИЙ

— Кумонько, а чи ваш коли не б'є вас?
— Ніколи, кумонько, бо такі не має часу. Як робить, то не має часу, а як п'є, то я його б'ю.

НА СЕЛІ

Господиня до родички, яка приїхала з міста до села:
— Візьми стілець і видій корову.
По хвилині повертається родичка і жаліється:
— Корова мене не слухає. Я поставила стілець, а вона — ні руш не хоче сісти.

НЕ РОЗІБРАВШИСЬ...

— Знаєте, вчора вночі у нашій хаті був злодій.
— І взяв що?
— Та де! Лежить у шпиталі. Жінка думала, що це я додому вертаю вночі...

ОХ, МУЖЧИНИ...

На зборах Союзу Українок іде жвава дискусія на тему сучасної моралі. Слово бере пані В. і каже, що чоловіки тепер набагато моральніші, ніж колись.
— Як то? — спитали з обуренням усі пані.
— Сорок років тому я не могла спокійно перейти вулицю, а сьогодні ніхто на мене навіть не гляне.

ЖОНАТИЙ

— Ви жонатий?
— Так. Але цей шрам на лиці — то не подряпина, то я бритвою порізався.

ВУСТАМИ ДИТИНИ...

— Гаразд, Влодзю! Що робить мамуся?
— Все, що хоче.
— А татко?
— Також усе, що хоче мамуся.

Відомого українського композитора
Олександра БІЛАША
з його 60-літтям.

Нашого давнього автора
Миколу ГЕРАСИМЕНКА
з його 60-літтям.

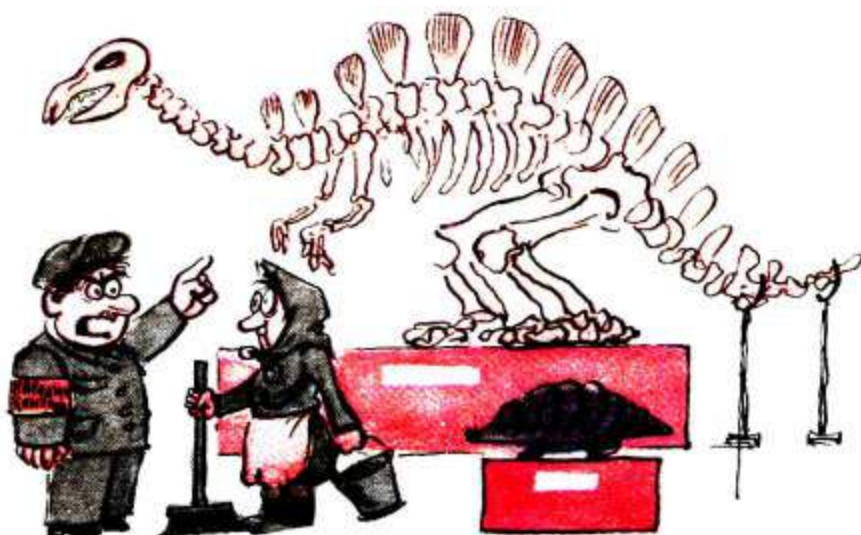
Письменника,
редактора газети «Вечірній Київ»
Віталія КАРПЕНКА
з його 50-літтям.

Дружні шаржі А. АРУТЮНЯНЦА та В. СОЛОНЬКА.

Мал. Л. ТЕЛЯТНИКОВА

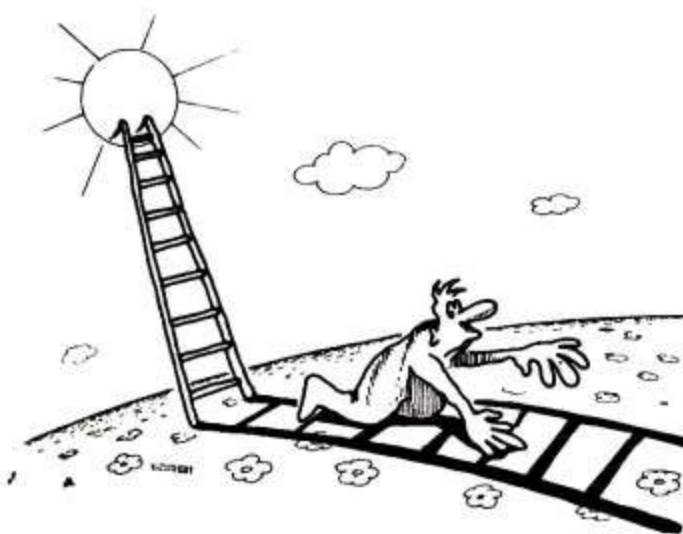

— А де м'ясо діли?

Мал. С. ФЕДЬКА

Мал. С. ФЕДЬКА

Мал. В. АДАМОВИЧА

Мал. В. СОЛОНЬКА

Мал. С. ФЕДЬКА

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

— Нарешті наш синок взявся за розум — захопився технікою.

Що! Що!
На чорному ринку
побував!

**Страшне перо
НЕ В ГУСАКА...**

«Всім собакам, котрі знаходяться на пляжі, негайно покинути територію».

[3 оголошення].

«Справка, видана Черенку А.Г., в тім, що він дійсно здав свою шкуру на вичинку».

[3 довідки ательє].

«Без штапу птахофабрики яйця вважаються недійсними».

[Оголошення в дієтичному магазині].

«Моя жінка, вступаючи в брак, розраховувала на мою пенсію 86 карбованців, а також (як пізніше стало відомо), на інтимне життя, на яке я взагалі не розраховував».

[Із заяви в суд].

«Ми будемо організовувати виїзди за город з футболом, масовиком, жонами та іншим інвентарем».

[3 оголошення місцевому].

«Прошу деканат послати мене і мою жінку Людмилу Сіру в одне місце».

[Із заяви студентів].

«У зв'язку з моєю відпусткою, обов'язки мої покласти на Гладкого Івана Івановича, а Івана Івановича — на Людмилу Федорівну Кобзар».

[3 наказу].

«Товариші депутати! От бачите, як ми сьогодні працюємо. Проголосувати навіть не можемо. Може, в кого не працюють кнопки, перевірте!»

[3 виступу на сесії Верховної Ради УРСР].

Надіслав С. ГРИЦЕНКО.

У НАШОМУ КУРЕНІ — «АХ, ОДЕСА!»

Одесу люблять усі. Навіть ті, хто в Одесі ніколи не бував. Люблять за її море, за її акації, за її незрівнянну архітектуру, за її «Привоз» — знаменитий на весь світ базар, де — на відміну од багатьох наших базарів — покупцям нерідко вдається виторгнути карбованець-другий... А найбільше люблять Одесу за те, що там живуть одесити — люди веселі, дотепні, товариські, доброзичливі, здатні легко, не роблячи, як вони самі кажуть, «виду», переборювати будь-які труднощі. Одеситів ні з ким не можна порівняти, вони ні на кого не схожі, хіба що на... одеситів.

Тож не дивно, що саме Одеса дала світові найбільшу кількість знаменитостей в усіх галузях людської діяльності. Годі їх усіх перелічити, та й не варто — їх знають усі, як знають Костю, котрий свого часу приводив до Одеси шаланди, повнії кефалі, а нині бореться за те, щоб Одеса таки стала «вільним містом» — себто вільною економічною зоною, про що й ішлося у другому номері «Перця» за 1991 рік у фейлетоні «Шаландою — до парламенту». Кажуть, що Верховна Рада України доброзичливо і з розумінням поставилася до аргументованого виступу Кості.

А оце нині Одеса знову у всіх на устах. Там, незважаючи на труднощі з папером і певний спротив «формалів», вийшов перший номер газети, яка так і зветься — «Ах, Одеса!». Це перша в світі багатомовна газета, котра друкує свої матеріали мовою оригіналу: українською — так українською, російською — то російською, грецькою — будь ласка, єврейською — ласкаво просимо, болгарською — добре дошли, друзі! Багатонаціональна Одеса розуміє і шанує всі мови.

Опріч того ж, нова газета — сатирично-гумористична, що особливо радує перчан. Тим паче, вони мають певне відношення до її появи на світ: з групою талановитих одеситів група перчан міркувала над першим номером газети. Народилася ж вона за ініціативою і батьківською підтримкою Спілки журналістів України.

Отже, шановні читачі, майте на увазі: до нашого куреня входить іще одне веселе видання — «Ах, Одеса!». Читайте її.

ПЕРЧАНИ.

Сусідка хвалиться перед сусідкою:
— Дозволю своєму чоловікові запалити одну цигарку після доброго обіду.
— Одна цигарка на рік ще нікому не зашкодила...

Жінка нагадує чоловікові:
— Уночі ти такі страшні речі про мене вигадував!
— Помиляєшся, я взагалі не спав!

Зустрілися дві молодіжці, які тільки-но вийшли заміж. Одна каже другій із захватом:

— Мій чоловік — ангел!
— Мій теж не мужчина, — відказує друга.

— Скажи, хто познайомив тебе з твоєю дружиною?
— Це був випадок. Немає кого звинуватити...

У парку гуляють дід із бабою.
— Пам'ятаєш, — каже стара, — саме на цьому місці сорок років тому зустрілися ми уперше.
— Так, пам'ятаю. А он на нашій лавці знову чекає якийсь дурень...

— Любий, ну хоч би раз ти сказав мені перед сном щось сердечне, щире... Наприклад: «Кохана моя!»
— Кохана моя...
— Скажи ще: «Моя найдорожча!»
— Моя найдорожча...
— А зараз придумай щось сам!
— На добраніч!

— Пане лікарю! Маю певну підозру щодо своєї жінки. Часто вночі вона кричить крізь сон: «Ні, Петре, ні!»

З ПОЛЬСЬКОГО ГУМОРУ

ОХ, ЦІ ЖІНКИ!

— Ваше ім'я Петро?
— Ні, Стасик.
— У такому разі, все гаразд. Поки ваша дружина кричатиме «ні», можете бути спокійні.

Знервований чоловік до дружини:
— З мене досить! Повертаюся щодня з роботи голодний, як звір, а вечери немає! Піді до ресторану!
— Коханий, заспокойся. І зачекай лише п'ять хвилин...
— Невже щось приготуєш?
— Ні, зберуся й піду разом з тобою...

— Які смачні грибочки! — хвалить чоловік жінку. — Звідки взяла рецепт?
— З якогось кримінального роману...

— Мій чоловік, — каже сусідка сусідці, — перестав пити горілку.
— О! Виявляється, в нього сильна воля!
— Ні. То в мене сильна рука...

Дружина під час вечери звертається до чоловіка:
— Коханий, розповісти тобі про мою сьогоднішню поїздку на нашому но-

вому автомобілі? Чи, може, краще прочитаєш про неї завтра в газеті?

— Уяви собі, Вітольд застрелив свою невірну дружину!
— О боже! Як добре, що я вийшла заміж не за нього!

— Це ти, кохана? — каже чоловік у телефонну трубку.
— Ні, це я, — відповідає дружина.

— Коли йшла за тебе, гадала, що ти відважний мужчина!
— Нічого дивного. Це мені тоді всі казали.

— Як почуває себе ваш чоловік?
— Дякую, зараз краще, але гадаю, що не швидко він залишить лікарню.
— Ви бачилися з його лікарем?
— Ні, я бачила його медсестру...

Дружина до чоловіка:
— Завжди, як побачиш молоду дівчину, одразу забуваєш, що ти одружений!
— Навпаки! Я в таку мить найгостріше це відчуваю!

Розмовляють дві сусідки:
— Чула? Від Петра пішла жінка!
— Жартуєш! І як він це пережив?
— Зараз уже наче зовсім спокійний, але спочатку думали, що з глузду з'їде від радощів...

— За найщасливіші години свого життя дякую тільки театрові!
— Так часто ходиш до театру?
— Я ні, але моя дружина...

Переклав
Валерій ЛЮБЧЕНКО.

Головний редактор
Ю. ПРОКОПЕНКО.

Редакційна колегія:
В. БОЙКО,
В. БОНДАРЕНКО,
А. ВАСИЛЕНКО,
П. ГЛАЗОВИЙ,
В. ЗЕЛІНСЬКИЙ
(головний художник),
Ю. ІЩЕНКО
(відповідальний секретар),
Д. МОЛЯКЕВИЧ,
М. ПРУДИК,
І. СОЧИВЕЦЬ,
В. ЧЕПІГА
(заступник головного редактора).

Засновник — видавництво
«Радянська Україна».

Співвидавці:
видавництво
«Радянська Україна»,
редакція журналу «Перець».

Зареєстровано
Держкомітетом УРСР по пресі.
Свідоцтво № 140.

Журнал «Перець» № 5 (1335)
(на українському мові)
Видавництво «Радянська Україна».

Здано до набору 01.02.91.
Підписано до друку 20.02.91.
Формат 70×108/8. Папір офсетний № 2.
Офсетний друк. 2,8 умовн.-друк. арк.
14 умовн. фарб.-відб. 4,1 обл.-вид. арк.
Тираж 1 110 750 прим. Зам. 01100051.

Ціна 50 к. (для передплатників — 40 к.)

© Журнал «Перець» 1991 р.

Видається з січня 1927 року.
Виходить двічі на місяць.

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50.

Телефони:
приймальні 441-82-14,
відділу листів та скарг
441-89-38, 441-89-15,
художнього відділу 441-89-11.

Адрес редакції:
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50.

Для телеграм: Київ Перець.

Рукописи не повертаються.
Передруковуючи із журналу матеріали,
треба обов'язково посилатись
на «Перець».

Журнальний комплекс
видавництва «Радянська Україна»,
252146, Київ-146, вул. Героїв космосу, 6.
Журнальний комплекс
видавництва «Радянська Україна»,
252146, Київ-146, вул. Героїв космосу, 6.

Теми малюнків цього номера
придумали: В. Адамович, О. Гу-
цол, Р. Друкман, О. Коноваленко,
В. Космилін, О. Соломашенко,
В. Солонько, В. Чмирьов.

